

Acta de la sessió extraordinària del Ple

Núm. de la sessió: 3

Data: 15 de març de 2015

Horari: de 12.00- 13.00 hores

Lloc: Teatre Principal

Hi assisteixen:

Llista d'assistents

FORS GARCIA, ESTANISLAU – alcalde
VINYES VILA, RAMON – tinent d'alcalde
FONTBONA ARBÓS, SANTIAGO - tinent d'alcalde
ESTRADA OCAÑA, LORENA - tinent d'alcalde
ACERO CHERTA, ALEJANDRO - regidor
MIR JULIÀ, SUSANNA – regidora
REAL IGLESIAS, SORAYA - regidora
LLODRÀ NOGUERAS, JUAN MIGUEL – regidor
ALMANSA ARAGON, JUAN JOSÉ - regidor
ILLESCAS SÁNCHEZ, MARIA ISABEL - regidora
BALLIU TENAS, MARIA ASSUMPCIÓ - regidora
ROIG CASAS, ISABEL - regidora
LOPEZ NAVARRO, JOSEP ANTONI - regidor
MORENO NOGUÉ, ANNABEL - regidora
CALDEIRA BACARDIT, DAVID - regidor
CATALINA VICTORY MOLNÉ – secretària

No hi assisteix

QUINTERO ARAGON, MARIA BELÉN - tinent d'alcalde
PASCUAL RODRÍGUEZ, ROMAN – tinent d'alcalde

Tot seguit es procedeix a tractar de l'assumpte únic:

Nomenament de Fill Predilecte als Srs. Joaquim Cassà Barrera i Zenon de Pol Alguer i Fill Adoptiu al Sr. Manuel Isnard Plens.- L'alcalde fa ús de la paraula i manifesta literalment el que segueix:

Ajuntament d'Arenys de Mar

Senyores regidores i senyors regidors del consistori municipal, senyora secretària, Sr. Joaquim Cassà Barrera, Sr. Manuel Isnard Plens, Sr. Zenon de Pol Alguer i famílies dels homenatjats. Convilatans tots, senyores i senyors.

Permetin-me que les primeres paraules siguin de cordial salutació a tots vostès i alhora als oients de Ràdio Arenys. Els agraïm la seva assistència a aquesta solemne sessió plenària extraordinària de nomenament de dos Fills Predilectes i un Fill Adoptiu de la Vila.

D'acord amb el Reglament d'honors i distincions vigent, de data 31 de març de 1989, les distincions s'atorguen un cop tramitat l'expedient que ha d'acreditar els mèrits que justifiquen el nomenament. En aquest cas, els tràmits es van iniciar a petició de 14 entitats i particulars de la vila, i s'hi van adherir posteriorment 28 noves sol·licituds a través de la pàgina web de l'Ajuntament, que en alguns casos proposaven un sol dels nominats i en d'altres, dos o tots tres. Ha actuat d'instructor de l'expedient el regidor de Cultura, Sr. Joan Miquel Llodrà.

Avui, després de la recerca efectuada, podem manifestar amb satisfacció en aquest Ple extraordinari que concorren mèrits més que suficients per procedir al nomenament de Fills Predilectes i Fill Adoptiu.

Joaquim Cassà Barrera va néixer a Arenys de Mar l'any 1920. Va cursar les primeres lletres i el comerç al col·legi del Sr. Puntés, mestre inoblidable d'unes quantes generacions d'arenyencs. Lector voraç, va completar amb la lectura la seva formació forçosament autodidacta, en una època en què els estudis universitaris eren reservats només a uns quants privilegiats. Aquesta afició, practicada al llarg de tota la vida, li fornirà coneixements de temes molt diversos que enriquiran la seva conversa i els seus escrits.

Als 16 anys inicia la vida laboral que, ben aviat, es veu truncada per la Guerra Civil. Mobilitzat, passa a formar part de la mítica lleva del biberó i després d'haver estat al front del Segre va a parar al camp de Sant Cebrià del Rosselló, com l'escriptor arenyenc Ferran de Pol. L'estada allà, tot i ser breu, li havia de deixar, sens dubte, una fonda empremta quan tot just era poc més que un nen, encara que potser aquesta escola de gran duresa va contribuir a dotar el seu caràcter d'un tremp extraordinari que li ha permès després encarar les dificultats de la vida sense defallir mai. Després, a ell i els seus companys de lleva, els van portar amb tren fins a Irun per embarcar-los en un vaixell carboner amb destinació a Màlaga, on van ser internats en un altre camp de concentració. Quan, gràcies a l'aval d'alguns coneguts, en va poder marxar, encara va haver d'incorporar-se a l'exèrcit regular per fer el servei militar.

Per fi, acabat aquest llarg periple, va poder fer realitat el seu desig de tornar a casa, potser l'únic anhel que li havia permès sobreviure en aquelles circumstàncies extremes. Un cop a Arenys va entrar al despatx de Caballé i Vila, una empresa de mitjons, on va treballar durant tres anys fins que s'independitzà i es va establir pel seu compte amb un negoci semblant, que continuarà al llarg de cinquanta anys. De tarannà emprenedor, entremig funda també una empresa de plàstics, amb seu al Poble Nou de Barcelona, que regenta fins a la seva jubilació. Es pot ben dir, doncs, que Joaquim Cassà ha estat

Ajuntament d'Arenys de Mar

un d'aquests petits empresaris catalans el paper del quals va ser clau en la recuperació econòmica del nostre país en els anys grisos, tan difícils, de la postguerra.

Durant aquest període d'activitats professionals que l'absorbeixen plenament, no abandona mai el compromís amb la societat arenyenca i forma part de diferents juntes de l'Esbart Maragall en qualitat de tresorer; i del que fou el primer Consell Pastoral de la parròquia, anomenat aleshores d'Economia. És la mateixa inquietud cultural que, molts anys més tard, el portarà a prendre part activa en la campanya per dedicar un monument a la figura de la Puntaire, que es va erigir finalment davant mateix de la Casa de la Vila.

A la primeria d'aquest segle, ja jubilat i lliure per tant d'obligacions laborals, emprèn amb força l'activitat literària. Així, inicia una col·laboració mensual a *Vida Parroquial*, que continuarà fins a la desaparició de la revista l'any 2011. Amb el títol genèric "Carrers d'Arenys" hi va descrivint un seguit de 77 vies públiques de la nostra vila, aportant-hi els variats coneixements adquirits en les seves lectures, que li permeten relacionar l'anècdota local amb corrents universals, sempre salpebrat amb la fina ironia que el caracteritza. D'entre tots els carrers destaca el de la seva infantesa, el carrer de Cantalagrella, que també evocarà amb precisió i nostàlgia en una llarga poesia que l'any 2000 va ser mereixedora d'un accèssit a la Mostra Literària. L'any següent, el 2001 aconseguí un nou accèssit a la Mostra, amb una altra poesia que porta per títol "El fil del temps", on va desgranant els guanys i les pèrdues de tota una vida.

La seva traça a trobar sempre les paraules més adequades l'ha portat a ser autor d'un bon gruix de poesies o cartes de circumstàncies. Ja sigui arran de naixements, òbits o noces d'or, molts dels seus familiars i amics conserven com un tresor les inspirades ratlles que ell els ha dedicat. Però probablement l'obra de més envergadura que ha dut a terme ha estat *Els Sala, senyors del foc, vidriers arenyencs a cavall de dos segles*, publicat l'any 2011, un estudi sobre Benvingut Sala Taxonera i els seus fills Joan i Joaquim, fins aleshores desconeguts a casa nostra, que a començaments del segle XX emigraren a París, on triomfaren plenament. La recuperació d'aquests prestigiosos vidriers arenyencs per part de Joaquim Cassà ha culminat recentment, gràcies a la seva iniciativa, amb la inauguració a la via pública d'una ceràmica d'homenatge a ells i alhora de record del desaparegut Forn del Vidre de la nostra vila.

L'alta estima en què el tenen els seus convilatans es va posar de manifest l'any 2011, quan va ser nomenat *Arenyenc de l'any* per votació popular.

Per tant, els mèrits que concorren en el nomenament de Fill Predilecte de la vila i que he descrit de manera succinta fan que, amb molt de goig, en qualitat d'alcalde-president de la corporació municipal d'Arenys de Mar i amb la presència de les regidores i els regidors del consistori amb majoria suficient, proposi al Ple de l'Ajuntament que adopti l'acord següent:

Nomenar Fill Predilecte de la vila d'Arenys d'Arenys de Mar Joaquim Cassà i Barrera.

Sotmesa aquesta proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

Tot i que **Manuel Isnard i Plens** va néixer l'any 1925 a Artesa de Segre, els seus lligams amb Arenys de Mar vénen de lluny. El seu besavi Joan Barber, nascut a Maó, es va casar amb Rosa Torres, descendent de Miquel Torres i Ferrer, un arenyenc que a finals del segle XVIII i durant el primer terç del segle XIX va comerciar pel nord d'Europa i Rússia juntament amb dos fills seus, avantpassat també de l'escriptor Salvador Espriu. Tot i que el matrimoni s'havia instal·lat a Barcelona, quan, més endavant, Rosa Torres es va posar malalta van decidir comprar una casa al carrer de la Torre d'Arenys i traslladar-s'hi, amb l'esperança que això afavorís la seva recuperació, però malauradament va morir abans que hi poguessin anar a viure. Tanmateix, el fet de tenir aquesta casa a Arenys va ser cabdal perquè anys a venir Manuel Isnard afermés els lligams amb la nostra vila, que, d'altra manera, potser no hauria passat de ser el lloc d'origen d'una branca dels seus avantpassats.

Tot i que vivia a Barcelona, des de ben petit ja va començar a venir a Arenys per "anar a obrir la casa", com en deia la família, d'aquestes visites. El dia de l'esclat de la Guerra Civil, el 18 de juliol de 1936, feia poc que hi havien arribat i la situació els va obligar a quedar-s'hi durant tot el conflicte. Una bona part de les experiències vitals dels primers anys, doncs, ja tenen per marc aquesta casa pairal, el carrer de la Torre i la població d'Arenys de Mar. En Manuel Isnard en conserva records lluminosos com els jocs al carrer amb nois del poble o les anades a la platja, sota una vela que havia fet col·locar la seva àvia, a prop d'una antiga drassana, i a l'ombra de la qual els grans podien vigilar els més petits, que jugaven amb les ones. Allà va coincidir ja amb la que seria la seva futura esposa i acabaria d'arrelar-lo definitivament a la nostra vila, l'arenyenca Montserrat Blanchar.

D'aquells primers anys, també n'ha quedat el pòsit d'algunes vivències doloroses, que, tanmateix, no fan sinó refermar el seu sentiment de pertinença a Arenys. El temps de la guerra va ser dur per a tothom, i en Manel, encara una criatura, va haver de col·laborar activament amb la seva família per amagar primer a casa seva i després ajudar a fugir a Barcelona diverses monges de les Escolàpies, així com per salvar tot el que es pogués del convent. Però, sens dubte, el pitjor per a ell d'aquells tres anys de guerra va ser la mort del seu pare durant el desembarcament del capità Bayo a Mallorca, en una emboscada que els van parar les tropes nacionals.

La seva vida professional es va desenvolupar en diverses dependències de l'Institut Nacional de Previsión i més endavant a la Seguretat Social, on va ocupar càrrecs cada vegada més importants, fins a arribar a ser-ne tresorer adjunt. Les tasques que hi va realitzar són variades i inclouen des d'inspeccions mèdiques a l'organització de l'ambulatori de Granollers. Però cal destacar sobretot la seva actitud més enllà del compliment estricte de la feina, perquè hi trobem reflectides algunes de les característiques bàsiques del seu tarannà, que són les que l'han fet especialment digne d'estima per part dels seus convilatans. Per una banda, l'amabilitat amb què sempre va atendre els arenyencs que acudien a ell i va fer els possibles per facilitar-los els tràmits o solucionar-los qualsevol problema relacionat amb les prestacions socials d'aquest

Ajuntament d'Arenys de Mar

organisme. Per una altra, el seu interès per salvar el patrimoni cultural, que es fa palès en accions com ara el fet d'evitar que es perdessin els preciosos llums del Palau del Marquès d'Alfarràs, una imponent edificació barcelonina del segle XVIII, seu de la Caja Nacional del Seguro Obligatorio de Enfermedad, i que va ser el seu lloc de treball durant uns quants anys. Gràcies a les seves gestions els llums van anar a parar a l'altar major de la basílica de la Mercè, gairebé veïna del palau d'on procedien.

Compromès amb la cultura, i ben especialment l'arenyenca, ha promogut entitats com la dels Amics de la Puntaire, que va tirar endavant la iniciativa de dedicar un monument a aquesta figura tan emblemàtica de la nostra vila. Inaugurat el 16 de març de 2003, és una còpia en bronze d'una terracota de l'artista arenyenc Cèsar Cabanes. Arran de l'Any Espriu, aquesta Associació també va promoure una col·lecta per poder satisfer l'import de la fosa en bronze del retrat de Salvador Espriu, obra de l'escultor mataroní Manuel Cusachs. Així mateix, ha col·laborat amb els Amics del Patrimoni Cultural Arenyenc, l'associació organitzadora de l'espectacle teatral de La Pesta, que des de fa uns quants anys es representa pels carrers d'Arenys el dia de Sant Roc. I ha pres sempre un paper molt actiu en l'organització de la festa del seu carrer, el de la Torre, aportant-hi esforç i dedicació, caliu i idees.

Ha estat també president de l'Associació d'Amics del Museu Marítim de Barcelona, associació de la qual actualment encara és president d'honor; i secretari de la Fundació Museu Marítim i Drassanes Reials de Barcelona.

El seu altruisme queda ben reflectit en el tràgic esdeveniment que es va viure el 12 d'octubre de 1970, amb motiu de la regata de velers Arenys-Blanes, en què van perdre la vida vuit persones. Tot i el gran temporal de llevant, en Manuel Isnard es va tirar al mar amb una corda lligada a la cintura per provar d'ajudar-los. El van treure mig inconscient i ple de sang per un cop contra les roques. En reconeixença del seu valor, el 9 de juliol de l'any següent, l'almirall del Sector Naval li imposava la medalla del Salvament de Nàufrags, en un acte celebrat a l'Ateneu Arenyenc.

Per tant, els mèrits que concorren en el nomenament de Fill Predilecte de la vila i que he descrit de manera succinta fan que, amb molt de goig, en qualitat d'alcalde-president de la corporació municipal d'Arenys de Mar i amb la presència de les regidores i els regidors del consistori amb majoria suficient, proposi al Ple de l'Ajuntament que adopti l'acord següent:

Nomenar Fill Adoptiu de la vila d'Arenys d'Arenys de Mar Manuel Isnard i Plens.

Sotmesa aquesta proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

Zenon de Pol i Alguer va néixer a Arenys de Mar l'any 1921, descendent d'una antiga família de tradició marinera i de fondes arrels a la vila. El seu avantpassat Josep Baralt i Torres, gran navegant, que havia travessat l'Atlàntic fins a les Antilles moltes vegades, va fundar al segle XVIII la Reial Escola de Pilots, on es preparava els pilots que havien de fer la ruta d'ultramar, tot just oberta aleshores per a la marina catalana amb

Ajuntament d'Arenys de Mar

la promulgació de la disposició del 12 d'octubre de 1778, que posava fi al monopoli dels ports del sud d'Espanya: Sevilla i Cadis.

Entre els avantpassats de Zenon de Pol hi ha també dos dels quatre bisbes nascuts a Arenys: Francesc de Pol i Baralt, bisbe de Girona, autor de moltes reformes a la seva diòcesi i sempre preocupat per millorar la situació dels sacerdots vells i desvalguts; i Francesc Xavier Vilà Mateu, frare caputxí i bisbe de Guam. I finalment, i contemporani d'en Zenon, no podem oblidar el seu parentiu –cosí germà– amb Ferran de Pol, un dels escriptors arenyencs més destacats.

Tot i que avui parlem de Zenon de Pol per mèrits propis, fer esment a la seva nissaga és inevitable perquè ha influït de manera decisiva en els interessos que, més enllà de la dedicació professional, han vertebrat la seva vida sobretot durant l'últim quart de segle, en què ha treballat incansablement per la difusió del patrimoni indià i del passat arenyenc, alhora que desplegava una intensa tasca solidària cap a Cuba. Dos vessants d'una mateixa passió, que engloben passat i present de la relació entre Arenys i l'Havana.

Zenon de Pol és enginyer tècnic tèxtil i estudià a l'Escola d'Enginyeria Tècnica en Teixits de Punt de Canet de Mar. Va ser president de l'Associació de Perits i Enginyers Tècnics en Teixits de Punt. Fundador i director del *Boletín Técnico del Punto*, revista que es distribuïa arreu de l'Estat espanyol i a l'Amèrica Llatina. Va ser fundador també, l'any 1970, del Club de Tennis d'Arenys de Mar, una instal·lació esportiva que ha estat important per a la vila i que quaranta-cinc anys després encara continua activa. Ha estat col·laborador de les revistes arenyenques *Vida parroquial*, *La Rierada* i *L'Agenda*, i del diari *El Punt*. Aquests articles a la premsa local i comarcal, les conferències, les exposicions i les publicacions l'han convertit en editor ocasional i li han servit també per donar a conèixer aquest llegat en què participaren els seus avantpassats.

L'octubre de l'any 1999, arran de la visita a Arenys de Mar dels Baralt americans –descendants d'un germà del fundador de l'Escola de Pilots, que s'havia establert com a comerciant a Maracaibo (Veneçuela)–, va escriure el primer llibre, *Raíces de los Baralt: 250 años de historia*, al qual han seguit fins a vuit títols més. Des d'aleshores no ha interromput la seva producció literària, relacionada especialment amb Cuba, els indians arenyencs i la importància que tingué el Reial Estudi de Pilots d'Arenys de Mar per a la navegació dels catalans a les Índies. Algun d'aquests llibres s'ha traduït també al castellà i va ser presentat a l'Havana. La seva bibliografia inclou també un llibre sobre els quatre bisbes d'Arenys de Mar i un altre, el darrer, de temàtica excepcionalment relacionada amb els seus estudis en el sector tèxtil.

L'interès per la història dels indians i el passat arenyenc va portar Zenon de Pol a fer sovintejats viatges a Cuba i això li va donar ocasió de conèixer també de primera mà les peremptòries necessitats del present, les dificultats econòmiques actuals d'aquesta illa del Carib. Amb la intenció d'ajudar a pal·liar-les, en la mesura de les seves possibilitats, va donar impuls a la creació de l'Associació Arenyenca d'Amics de Cuba, entitat que amb solidaritat i altruisme ha anat fent possible la tramesa periòdica de medicaments i material medicosanitari a diversos geriàtrics de l'Havana. I, quan la crisi ha fet que les empreses farmacèutiques i les administracions públiques reduïssin la seva col·laboració, Zenon de Pol ha invertit part dels guanys derivats de les vendes dels

Ajuntament d'Arenys de Mar

seus darrers llibres en la compra de medicaments per al geriàtric Nuestra Señora de Belén de l'Havana.

Per tant, els mèrits que concorren en el nomenament de Fill Predilecte de la vila i que he descrit de manera succinta fan que, amb molt de goig, en qualitat d'alcalde-president de la corporació municipal d'Arenys de Mar i amb la presència de les regidores i els regidors del consistori amb majoria suficient, proposi al Ple de l'Ajuntament que adopti l'acord següent:

Nomenar Fill Predilecte de la vila d'Arenys d'Arenys de Mar Zenon de Pol i Alguer.

Sotmesa aquesta proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

El president aixeca la sessió, de la qual, com a secretària, estenc aquesta acta.

Vist i plau
L'alcalde

La secretària

Estanislau Fors Garcia

Catalina Victory Molné